

דעם רבינ'ס אעשיות

ספורי מעשיות
משנים קדמוניות מרבנו
הקדוש רבי נחמן מברסלב
זי"ע א
המעשה עם הבחינות

מעשה י'
מבערגיר ועני (1)
גליון 113

שבת שלום, קוראים יקרים!

בשיר ושבח לחי העולמים על עד הנה, ובתפלה להבא אנו מתחילים השבוע את מעשה י"א מבערגיר ועני, שגם פן מפני אריכותו, יתפרס בעזרת ה' יתברך על כמה שבועות.

בשמתחילים למוד חדש, חשוב מאד לבוא בתמימות ובהתחדשות, כאלו אנו שומעים ולומדים את המעשה בפעם הראשונה, כך אפשר לגלות חיות ואור חדש לגמרי בתוך המעשה.

לפניי הפל כדאי שנבין מה זה בערגיר? בערגיר פרושו "סוחר" אחד שעוסק במשא ומתן לפרנסתו ואינו נצרך לבריות, ומה זה עני? כל אחד יודע, שזה אחד שאין לו והוא נצרך לבריות. עקר העשירות, מלמד אותנו רבנו ז"ל, שזה בדעת! "כמו שאמרנו חז"ל (נדרים מ"א): "דעת קניית מה חסרת, ואם דעת חסרת מה קניית", פי עקר החסרון והשלמות תלוי בדעת" (ליקו"מ כ"א) לכן הבערגיר הפונה לבר דעת אמת, שיש לו כל כך דעת, שנושא ונותן מדעתו גם לאחרים, שזה הצדיק האמתי שבדור "והיו הוועקסלען [שטרות] והבריב [מכתבים] שלו הולכין על העולם", שזה התורה של הצדיק ששם עקר דעתו, שהולך על פני כל העולם...

והעני הפונה העני בדעת! כמו שרבנו ז"ל מלמד (ליקו"מ כ"א) "כל החסרונות שיש לאדם-הן פרנסה או בנים או בריאות הגוף וכל שאר החסרונות-הכל הוא בחסרון הדעת" פי "אין עני אלא מן הדעת" (נדרים מ"א) וכל היסורים של העני שנראה גם בהמשך המעשה, וגם המדות הרעות שלו הכל נמשך מחסר הדעת שלו, כמו שכתוב: "וכן פעם ואכזריות הוא מחסרון הדעת" (ליקו"מ קמא כ"א) וכל אחד מאתנו יש לו את הבחינה של עני בדעת, כל אחד וחסרונו, שצריכים מאד מאד לצדיק, כמו שאנו רואים במעשה, שכל השפע והטובה שהיה לעני הכל היה על ידי הבערגיר.

זו הקדמה חשובה מאד, כדי שנוכל להבין נכון את המעשה, ולהוריד את הדברים הלכה למעשה. ההבנה, שכל היסורים והצרות שעובר עלינו הכל נמשך מחסרון הדעת, חסר לנו דעת אמת, ועקר הדעת הוא אצל הבערגיר שזה הצדיק האמת שממנו הכל.

שבת שלום ומברך!

פעם אחת היה בערגיר. והיה עשיר מפלג מאד,
ולמטה ממנו היה דר עני אחד,

ספורי מעשיות משנים קדמוניות - מעשה י' מבערגיר ועני (1) שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א - בלשה"ק

פעת אחת באתה אצלו אשת העני הנ"ל, ונתן לה מה שנתן. ונשתנה צורתו ונבהל ונשתומם מאד. שאלה אותו העני הנ"ל: אבקש מחילה מכבודכם. תגידו לי. מה זאת, שבכל עת אשר אנו באים אצלכם, משתנים פניכם מאד? ספר לה כל אותו העני, שחלם לו כנ"ל, ומאותו היום לבו נוקפו מאד וכו' כנ"ל, השיבה לו: האם היה החלום באותו הלילה פלוגית שאמרה לו? השיב לה: הן, ומה בזה? השיבה לו: באותו הלילה חלם לי גם כן שאני עשירה גדולה, ובאו אנשים לתוך ביתי ועשו פאקין פאקין ושאלתים: להיכן אתם נושאים? השיבו: אל אותו העני, הינו להבערגיר הנ"ל, שקראוהו עכשו עני. על כן מה אתה משגיח על חלום, הלא אף אני בחלומי? והוא נבהל ונשתומם עכשו יותר ויותר על ששמע עוד את חלומה, שהדבר נראה, שישאו עשירותו ורכושו אצל העני, ודלות של העני ישאו אצלו, ונבהל מאד מאד.

ויהי היום, ונסעה אשת הבערגיר עם עגלות צב לטי"ל, ולקחה עמה רעותיה, ולקחה גם אשת העני עמה, ונסעו על הטיול.

והנה עבר איש חיל, אדון (שקורין יעדניראל), עם החיל שלו, ופנו אל הצד מן הדרך בשבילו. ועבר החיל וירא שנוסעים נשים, וצוה שיוציאו אחת מן הנשים שנסעו לטי"ל,

והלכו והוציאו את אשת העני, וחטפו אותה בתוך העגלת צב של היעדניראל ונסעו עמה, ובנדאי אי אפשר להשיבה, כי נסע להלן. בפרט איש חיל,

מעשה, פעם אחת היה בערגיר. והיה עשיר מפלג מאד, והיה לו סחורות רבות מאד וכיזא. והיו הוועקסלען והברייב שלו הולכין על העולם, והיה לו כל טוב. ולמטה ממנו היה דר עני אחד, שהיה עני גדול מאד, והיה לו כל ההפך מן הבערגיר העשיר. ושניהם היו חשובי בנים: לזה לא היה בנים וכן לזה.

פעם אחד חלם להבערגיר, שבאו אנשים ועשו חבילות חבילות, דהינו פאקין פאקין. ושאל אותם: מה אתם עושים? והשיבו: לשאת הכל אל העני הנ"ל. וחרה לו מאד מאד על שהם רוצים לשאת כל הונו מביתו אל העני, ולכעס עליהם אי אפשר, שהם אנשים רבים.

והם עשו חבילות חבילות מכל אשר היו לו מכל סחורותיו והונו ורכושו, ונשאו הכל כאשר לכל אל בית העני הנ"ל, ולא השאירו כלום בביתו כי אם דפנות הבית ריקם. וחרה לו מאד מאד,

והקיץ וירא והנה חלום. ואף שראה שהוא חלום, וברוך השם, הכל אצלו, אף על פי כן היה לבו נוקפו מאד. וחרה לו הדבר מאד מאד על דבר החלום, ולא היה יכול לצאת מדעתו דבר החלום הנ"ל.

והעני הנ"ל עם זוגתו היה רגיל גם מקדם להשגיח עליהם ולתת להם מסתידו,

ועכשו, אחר החלום, נתן עליהם השגחה יותר מקדם, אף בכל עת שהיו באים לביתו, העני או אשתו, היו משתנים פניו, ונבהל מפניהם מחמת החלום שזכר. והם העני עם אשתו, היו רגילים לפרקים אצלו, והיו אצלו נכנסים ויוצאים.

יַעֲדִנְיָרָאֵל עִם חֵילוֹתָיו. וְלִקְחָהּ וְנָסַע עִמָּהּ לְמִדְיָנָה שְׁלוֹ,

וְהִיא הָיְתָה יֹרֵאת שָׁמַיִם, וְלֹא רָצְתָה לְשָׁמַעַ לּוֹ כָּלֵל, וְהָיְתָה בּוֹכָה מְאֹד, וְהָיוּ מִבְּקָשִׁים וּמִפְתִּים אוֹתָהּ, וְהִיא הָיְתָה יֹרֵאת שָׁמַיִם בְּיֹתֶר. וְהֵם שָׁבוּ לְבֵיתָם מִן הַטַּיִל, וְהָנָה נִלְקְחָה הָעֲנָיָה הַנַּ"ל. וְהָיְתָה הָעֲנִי מִתְאַבֵּל וּבוֹכָה וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד עַל אֲשֶׁתּוֹ תָּמִיד.

פַּעַם אַחַת עָבַר הַבַּעַרְגִּיר אֶצֶל בֵּית הָעֲנִי. שָׁמַע שֶׁהוּא בּוֹכָה וּמִתְמַרְמֵר מְאֹד מְאֹד. נִכְנַס וּשְׁאַלוֹ: מָה אַתָּה מִתְמַרְמֵר וּבוֹכָה כָּל־כָּף? הַשִּׁיבוּ: וְכִי לֹא אֲבִכָּה? וּמָה נִשְׁאַר לִי? יֵשׁ שְׁנַשְׂאָר לָהֶם הָעֲשִׁירוֹת אוֹ בָּנִים. אֲנִי אֵין לִי כָלוּם, וְגַם אֲשֶׁתִּי נִלְקְחָה מִמֶּנִּי, וּמָה נִשְׁאַר לִי? וְנִכְמַר לְבוֹ שֶׁל הַבַּעַרְגִּיר עַל הָעֲנִי הַנַּ"ל,

וְנִתְעוֹרְרוּ רַחֲמָיו עָלָיו מְאֹד מְאֹד מִגְדֹל הַמְרִירוֹת שֶׁרָאָה בּוֹ, וְהִלֵּךְ וַעֲשָׂה דָבָר מְבֹהֵל, וּבִאֲמַת הָיָה שָׁגְעוֹן, וְהִלֵּךְ וּשְׁאַל בְּאִיזָה מְדִינָה דֵר הַיַּעֲדִנְיָרָאֵל הַנַּ"ל. וְהִלֵּךְ וְנָסַע לְשָׁם, וַעֲשָׂה דָבָר מְבֹהֵל מְאֹד וְהִלֵּךְ לְבֵית הַיַּעֲדִנְיָרָאֵל, וְשָׁם עוֹמְדִים (וּוּאֲכִין),

וְהוּא, מִגְדֹל הַבְּהִלָּה שְׁלוֹ מְאֹד מְאֹד נִשְׁתוֹמֵם, וְהִלֵּךְ בְּבִהְלָה גְדוֹלָה, וְלֹא הִשְׁגִּיחַ כָּלֵל עַל הַוּוּאֲכִין, וְגַם הַוּוּאֲכִין נִבְהָלוּ וְנִשְׁתוֹמְמוּ מְאֹד מִחֲמַת שֶׁרָאוּ פְתָאֵם בְּנֶאֱדָם אֶצְלָם מְבֹהֵל מְאֹד, וְנִבְהָלוּ מְאֹד. אֵיפֹה בָּא זֶה לְכָאן?

וּמִחֲמַת הַבְּהִלָּה הַנִּיחוּהוּ כָּל הַוּוּאֲכִין, וְעָבַר עַל כָּל הַוּוּאֲכִין, עַד שֶׁנִּכְנַס לְבֵית הַיַּעֲדִנְיָרָאֵל, לְמָקוֹם שֶׁהָיְתָה שׁוֹכְבַת שָׁם, וּבָא וְהִקִּיצָהּ וְאָמַר לָהּ: בּוֹא, וּרְאֵתָה אוֹתוֹ וְנִבְהָלָה. וְאָמַר לָהּ: תִּכְף בּוֹא עִמִּי, וְהִלְכָה עִמּוֹ, וְעָבְרוּ גַם עִתָּה עַל כָּל הַוּוּאֲכִין, עַד שֶׁיִּצְאֻ. וְאִזִּי תִכְף נִבְהָל וְנִזְכָּר מָה שֶׁעָשָׂה דָבָר כָּזֶה, וְהַבִּין שֶׁבּוֹדָאֵי תִכְף יְהִיָּה נַעֲשָׂה רַעַשׁ גְּדוֹל, וְכֵן הָוָה,

שֶׁנַּעֲשָׂה שָׁם תִּכְף רַעַשׁ גְּדוֹל אֶצֶל הַיַּעֲדִנְיָרָאֵל. וְהִלֵּךְ וְהִטְמִין עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ בּוֹר אֶחָד שֶׁהָיָה עִם מֵי גְשָׁמִים עַד שֶׁיַּעֲבֹר הָרַעַשׁ, וְשָׁהָה שָׁם עִמָּהּ שְׁנֵי יָמִים בְּתוֹךְ הַבּוֹר, וּרְאֵתָה הָאִשָּׁה הַנַּ"ל גְּדֹל הַמְסִירַת נַפְשָׁהּ שֶׁהָיָה לּוֹ בְּשִׁבְלָהּ וְהַצְרוֹת שֶׁסוֹבֵל בְּשִׁבְלָהּ, וְנִשְׁבַּעָה בַּה', שֶׁכָּל הַמְזָל שֶׁיֵּשׁ לָהּ, אֶפְשָׁר יֵשׁ לָהּ אִיזָה מְזָל שֶׁיְהִיָּה לָהּ אִיזָה גְדֹלָה וְהַצְלָחָה, שֶׁיְהִיָּה כָּל הַצְלָחָה שְׁלָהּ לֹא נִמְנַע מֵאֲתוֹ, וְאִם יִרְצָה לִקַּח לְעַצְמוֹ כָּל הַצְלָחָה וּגְדֹלָה שְׁלָהּ, וְהִיא תִשְׁאַר כְּמִקְדָּם, לֹא יִמְנַע מִמֶּנּוּ כָּלֵל.

וְאִיזֵי מוֹצְאִים שָׁם עֵדוּת? וְלִקַּח אוֹתוֹ הַבּוֹר לְעֵדוּת. אַחֵר שְׁנֵי יָמִים יִצְאָ עִמָּהּ מִשָּׁם וְהִלֵּךְ לְהֵלֶן, וְהָיָה הוֹלֵךְ וּבָא עִמָּהּ לְהֵלֶן לְהֵלֶן, וְהַבִּין שֶׁגַּם שָׁם בְּאוֹתוֹ הַמָּקוֹם מְחַפְּשִׁים אַחֲרָיו.

וְהִלֵּךְ עוֹד, וְהִחְבִּיא עֲצָמוֹ עִמָּהּ בְּתוֹךְ מְקוֹנָה, וְנִזְכָּרָה שׁוֹב בְּגְדֹל הַמְסִירוֹת נַפְשָׁהּ וְהַצְרָה שֶׁסוֹבֵל בְּשִׁבְלָהּ, וְנִשְׁבַּעָה עוֹד הַפַּעַם כַּנַּ"ל, וְלִקְחָה אֶת הַמְקוֹנָה לְעֵדוּת. וְהָיוּ שָׁם גַּם־כֵּן בְּעֶרְףֵ שְׁנֵי יָמִים, וַיִּצְאוּ וְהִלְכוּ לְהֵלֶן. וְכֵן הָיָה כַּמָּה פַּעַמִּים, שֶׁהִחְבִּיא עֲצָמוֹ עִמָּהּ בְּמִקְוֹמוֹת אַחֲרִים כִּיִּצְאָ בְּאֵלוֹ, דְּהֵינּוּ בְּשִׁבְעָה מְקוֹמוֹת שֶׁל מַיִם, וְהֵם בּוֹר וּמְקוֹנָה, כַּנַּ"ל, וְאֲגַמִּים וּמַעְיָן וּנְחָלִים וּנְהָרוֹת וַיִּמִּים,

וּבְכָל מְקוֹם וּמְקוֹם שֶׁהָיוּ נִחְבְּאִים שָׁם, נִזְכָּרָה בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁוֹ וְצָרְתוֹ בְּשִׁבְלָהּ, וְנִשְׁבַּעָה לּוֹ, כַּנַּ"ל, וְלִקְחָה אוֹתוֹ הַמָּקוֹם לְעֵדוּת, כַּנַּ"ל, וְהִלְכוּ וּבָאוּ, וְהָיוּ מִתְחַבְּאִים עֲצָמָם בְּכָל פַּעַם בְּמִחְבּוֹאוֹת הַנַּ"ל, עַד שֶׁבָּאוּ עַל הַיָּם.

כַּשֶּׁבָּאוּ עַל הַיָּם, וְהוּא הָיָה סוֹחֵר גְּדוֹל, וְהָיָה מְכִיר הַדְּרָכִים עַל הַיָּם, וְחֲתָף עֲצָמוֹ לְבוֹא לְמִדְיָנָתוֹ, עַד שֶׁעָבַר וּבָא לְבֵיתוֹ עִם אֲשֶׁת הָעֲנִי הַנַּ"ל, וְהִשִּׁיבָהּ לְהָעֲנִי, וְהָיָה שִׁמְחָה גְדוֹלָה שָׁם.

שם _____
 טלפון _____
 עיר _____

דעם רבינ'ס אעשיות

מבחן בספורי מעשיות

מעשה י' (1) - מבערגיר ועני

- ט. מה עשה הבערגיר כדי להוציאה?**
- התפלל
 עשה דבר מבוהל מאוד
 עשה מעשה משונה
- י. הבערגיר הצליח להוציא אותה מביתו של היעדניראל?**
- כן
 לא
 הוציא אותה והידניראל תפס אותה שוב
- יא. היכן הטמין עצמו הבערגיר בפעם הראשונה?**
- בתוך מערה
 בתוך מקוה
 בתוך בור
- יב. מה נשבעה אשת העני לבערגיר?**
- שכל ממון שיהיה לה היא תתן לבערגיר
 שאם יוולד לה בת היא תשתדך עם הבערגיר
 כל מזל והצלחה שיהיה לה, לא ימנע ממנו
- יג. את מי לקחה לעדות על זה?**
- את השם יתברך
 את הבור והמקוה
 שני אנשים שעברו שם
- יד. כמה ימים היה הבערגיר עם אשת העני בבור ובמקוה?**
- בבור שבעה ימים בערך, ובמקוה שני ימים
 בבור שני ימים ובמקוה שבעה ימים
 בבור שני ימים ובמקוה בערך שני ימים
- טו. ובכמה ובאיזה מקומות הטמין עצמו הבערגיר?**
- בשבעה מקומות, בבור במקוה במערות בשדות ביערות במדברות ובנחלים
 בשבעה מקומות של מים, בבור במקוה באגמים במעין בנחלים בנהרות בימים
 בשני מקומות בבור ובמקוה
- טז. מה אתה לומד מהסיפור בינתיים?**
- שאין דבר העומד בפני הרצון
 מסירות נפש בשביל פדיון שבויים
- א. מה היה הבערגיר?**
- עשיר
 עשיר גדול
 עשיר מופלג מאוד
- ב. מה היה השכן מלמטה?**
- עשיר
 עני
 עני גדול מאוד
- ג. מה קרה לבערגיר אחר החלום?**
- היה לבו נוקפו
 חרה לו הדבר מאוד מאוד
 שתי התשובות נכונות.
- ד. מה קרה לבערגיר כשהעני ואשתו הגיעו לביתו?**
- היה משתנה פניו
 נבהל מפניהם
 שתי התשובות נכונות
- ה. מה חלמה אשת העני?**
- שהיא עניה ובאו אנשים לתוך ביתה ועשו פאקין פאקין (חבילות חבילות).
 שהיא עשירה גדולה ובאו אנשים לתוך ביתה ועשו פאקין פאקין (חבילות חבילות)
 שבאו אנשים לתוך ביתה ועשו פאקין פאקין (חבילות חבילות)
- ו. מה קרה לבערגיר אחרי שאשת העני ספרה לו חלומה?**
- נפל חלשות
 נבהל ונשתומם יותר
 נפל למשכב
- ז. את מי לקחה אשת הבערגיר לטייל?**
- את רעותיה
 את אשת העני
 שתי התשובות נכונות
- ח. את מי לקח היעדניראל בדרך?**
- אשת הבערגיר
 אשת העני
 רעותיה.

וְהָיָה שְׂמֵחָה גְדוֹלָה שָׁם - בהצלחה!!!

ספורי מעשיות שסיפר רבינו הקדוש הם קודש קדשים וכונתו ז"ל הייתה כדי לעורר אותנו משנתנו הרוחנית, וללמד אותנו דעת ודרך ישרה לעבודת השם יתברך בהתעוררות הלב, כמו שאמר רבינו: ש"ספורי מעשיות שלו מסוגלים לעורר מהשינה", ולמען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה ניתן לחייג לקו דעם רבינס אור 02-534-5040 - או לשלוח לפקס: 15326519611,

או ל: m025345040@gmail.com פאר אידיש רופט 02-5-3333-72